

Bollmann (CD):

Da ministeren jo selv i forslaget henviser til aktieselskabsloven, skal jeg konstatere, at CD ikke støttede den tilsvarende ændring af aktieselskabsloven. Derfor er vi på forhånd mere end skeptiske over for det lovforslag, som ministeren har fremlagt her.

Vi har allerede i udvalget, som en anden ordfører var inde på det, modtaget henvendelse om eventuel repræsentation for tipsforhandlerne, og jeg vil gerne spørge ministeren, om han positivt vil overveje en sådan tanke.

Wilhelm (VS):

Bestyrelsesposter har aldrig været VS' kæphest. Vi forstår sådan set ikke, at socialdemokratiet ikke benytter lejligheden til at prøvekøre sin idé om overskudsdeling.

Flygaard (DR):

Jeg skal kort meddele, at retsforbundet kan støtte det foreliggende lovforslag.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Jeg vil gerne takke for tilslutningen fra et flertal i folketinget til lovforslaget, som regeringen jo betragter som en konsekvens af den ændring af aktieselskabsloven vedrørende medarbejderrepræsentation, som tidligere er gennemført.

Der er enkelte ordførere, der har villet lægge op til en fornyet diskussion om medarbejderrepræsentation. Det har jeg ikke noget ønske om at gå ind i.

Der er stillet det spørgsmål, bl.a. af hr. Bollmann, om man eventuelt kunne overveje tipsforhandlernes gamle ønske om at få sæde i bestyrelsen. Jeg må sige hertil, at jeg har meget svært ved at se en holdbar argumentation for det ønske, som tipsforhandlerne har fremført.

Jeg takker for tilslutningen fra et flertal.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Enggaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om frigørelsesafgift m.v. af fast ejendom. (Ophævelse af fonde og ændring af fordeling af provenuet af frigørelses- og afståelsesafgiften).

(Lovforslag nr. L 99. Fremsat 3/12 80).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Thomas Have (S):**

Lovforslaget går ud på, at de primære og de amtskommunale fonde, som provenuet af frigørelses- og afståelsesafgiften hidtil har skullet anbringes i, ophæves, samt at den halvdel af provenuet, som hidtil er tilfaldet amtskommunen, i hovedstadsområdet dog hovedstadsrådet, fra den 1. januar 1981 skal tilfalde statskassen.

Efter den budget- og regnskabsreform, der blev gennemført i 1977 for så vidt angår de kommunale regnskaber, bør man undgå at anvende fonde i det hele taget. Det foreslås derfor, at de tidligere primærkommunale fonde samt det provenu, der fremtidig tilkommer kommunen, overgår til primærkommunens frie rådighed. Det vil ikke have nogen større betydning for kommunernes samlede likviditet. En frigivelse af de amtskommunale fonde, hvori der ultimo 1979 inde stod knap 390 mill. kr., vil være uhensigtsmæssig i den nuværende økonomiske situation. Det foreslås derfor, at midlerne i disse fonde anvendes som hidtil, det vil sige, at de kan udlånes på lempelige vilkår til primærkommunerne til byudviklingsformål. Forslaget forventes, som det er udformet, at give statskassen en merindtægt på ca. 90 mill. kr. i 1981.

Jeg kan tilsige socialdemokratiets positive medvirken til lovforslagets gennemførelse.

Ivar Hansen (V):

[Ivar Hansen]

I bemærkningerne til lovforslaget skriver ministeren, at loven er et led i forliget af 5. maj 1980 mellem socialdemokratiet, det radikale venstre, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti. Nu indgås der jo tid efter anden politiske forlig her på Christiansborg, men jeg erindrere forliget af 5. maj som et forlig mellem regeringen og en række partier som en aftale, hvis hovedsigte var at frembringe en bedre situation for landets økonomi igennem en række lovforslag. Det kan være lidt svært at se, hvilken sammenhæng dette lovforslag har med en sådan aktion.

Med hensyn til den del af konstruktionen, der går på, at amterne ikke længere skal nyde godt af det provenu, som flyder af frigørelsesafgifter og afståelsesafgifter, har jeg meget svært ved at se det hensigtsmæssige i, at halvdelen af dette provenu fremtidig skal gå ind i de statslige regnskaber. Vi vil afvise, at det skulle være en særlig god og hensigtsmæssig konstruktion, og vi har i øvrigt svært ved at se baggrunden herfor.

Man kan selvfølgelig sige, at det er mindre hensigtsmæssigt at fortsætte med den fondsdannelse, der hidtil har været, og anvendelsen af midlerne derfra. Anvendelsesmulighederne har i store træk efter vores opfattelse været rimelige og fornuftige, men vi er meget parate til at diskutere det rimelige i at afskaffe fondsdannelsen. Spørgsmålet er efter vores opfattelse alene, hvordan fordelingsnøglen i fremtiden skal være mellem amterne og kommunerne med hensyn til, hvordan provenuet kan bruges, og til hvilke formål disse midler kan anvendes.

Vi er naturligvis meget optaget af, hvordan man kan lave den mest enkle og hensigtsmæssige administration af disse midler mellem amterne og kommunerne i forhold til de opgaver, der er, og vi vil meget gerne have klaret op, hvilke problemer der har været hidtil, og hvilke muligheder der kunne være i fremtiden i så henseende. Men vi må tage afstand fra tanken om, at staten i fremtiden skal have andel i de midler, der kommer herfra.

Gammelgaard (KF):

Den del af lovforslaget, som går ud på, at provenuet af frigørelses- og afståelsesafgiften ikke længere skal anbringes i fonde, kan vi tilslutte os. Når man siger, at den halvdel af

provenuet, der hidtil er tilfaldet amtskommunerne, i fremtiden skal tilfalde statskassen, er vi forbeholdne. Hvorfor skal disse penge, som amtskommunerne hidtil har kunnet anvende efter retningslinjerne, nu pludselig puttes i statskassen? Det ser vi fra konservativ side ikke noget formål med.

For fremtiden skal det være sådan, at primærkommunernes halvdel af provenuet skal være til fri rådighed for kommunerne. Det er vi enige i.

Med hensyn til de eksisterende fonde foreslås det, at de kommunale fonde frigives og overlades kommunerne til fri rådighed, mens de amtskommunale fonde anvendes som hidtil. Der er nu igennem 10 år opsamlet ret så betydelige skatteydermidler i disse amtskommunale fonde. Jeg vil gerne sige, at det er det konservative folkepartis opfattelse, at disse fonde ikke fortsat skal bestå. Vi ønsker at gå ind i en drøftelse om, hvorvidt man kunne bruge de mange penge til nedsættelse af grundbeskatningen.

Vi ser i bemærkningerne til lovforslaget, at såvel Kommunernes Landsforening som Amtsrådsforeningen i Danmark har fremhævet, at deres principielle opfattelse er, at fondsmidlerne bør afskaffes, også for de amtskommunale fondes vedkommende, så der er altså støtte til den konservative holdning på dette punkt.

Der er altså dele af forslaget, vi kan tilslutte os, andre dele ønsker vi nøjere diskutere, og enkelte dele kan vi ikke tilslutte os.

Glistrup (FP):

I folkestyrets mørke år, før fremskridtspartiet kom herind, var det sådan, at de gamle partier var besat af en dille om, at de absolut skulle og kunne øremærke penge, sådan at forskellige midler skulle forsvinde i diverse mærkelige fonde og altså være bestemt til forskellige formål. Det har været en del af fremskridtspartiets oplysningsvirksomhed herinde at gøre opmærksom på det fjollede heri.

Selvfølgelig skal man ikke besværliggøre hele bevillingsproceduren og risikere, at pengene bliver anvendt mindre hensigtsmæssigt. Man må have de offentlige skattemidler i én fælles kasse, og ud fra, hvad der nu er til rådighed, når man sætter tæring efter næring, må man sørge for, at pengene bliver brugt til

[Glistrup]

de formål, der til enhver tid efter folketingets afgørelse fortjener at blive fyldestgjort. Man må ikke give visse særrettigheder og særfor-spring med henblik på at få brugt penge til bestemte formål.

Vi har haft adskillige fremskridtsforslag på denne linje til behandling herinde. f.eks. om den kommunale momsfond, om Helsefonden, og det har været sådan, at når man har set, at der stod fremskridtspartiet som afsender på dem, så har vi ikke oplevet at få en alt for venlig modtagelse, for nu at sige det mildt. Men nu hilser vi da med tilfredshed, at tioren også begynder at falde hos regeringen, og at regeringen efter de generelle bemærkninger, som findes i motiverne til det foreliggende forslag, går på jagt efter disse centrale og mærkelige fonde og ser at få disse monstrummer udryddet.

Vi kunne godt have ønsket os, at regeringen var gået videre, end man går med dette forslag, og havde ophævet såvel de primær-kommunale som de amtskommunale fonde totalt, og at man selvfølgelig også havde undladt at have nogle fonde til rådighed for hovedstadsrådet. Men som altid, når bare man går et skridt i den rigtige retning, selv om man ikke når helt til vejs ende, kan man regne med, at man får fremskridtspartiets støtte.

Modsat venstre og det konservative folkeparti er vi af den opfattelse, at disse penge helt og fuldt bør gå i statskassen og ingen andre steder end statskassen. Vi kan ikke se, der kan være nogen som helst fornuft i, at de amter, der tilfældigvis har mange ejendomme, som er underkastet disse frigørelses- og afståelsesafgifter, skal have særlig mange penge i kassen, mens de steder, hvor der ikke er noget særligt, skal have færre penge i kassen. Det sunde er nu engang, at pengene samles centralt og bliver fordelt centralt, alt efter hvilke behov af social, sundhedsmæssig, beskæftigelsesmæssig eller vejtmæssig art der nu er rundt omkring i landet. Dette, at kilden til afgifterne opstår ved, at der tilfældigvis er noget byudvikling i gang i et bestemt område, og at det så også er det område, der skal skumme fløden af det fremfor andre, hvor der måske er større behov for midlernes anvendelse, er ærligt talt ikke noget, vi kan lide fra fremskridtspartiets side.

Vores eneste lille betænkelighed ved forslaget er, hvad der skjuler sig bag bestemmel-

sen om, at de samme regler som for så mange andre skatter skal finde anvendelse på frigørelses- og afståelsesafgiften, men det får vi forhåbentlig afsløret i udvalget. Forhåbentlig ligger der ikke nogen særlig ubehagelige ting gemt i denne bestemmelse, som jo under alle omstændigheder er af begrænset rækkevidde.

Derfor er vi altså fuldstændig positive over for og kan stemme ja til regeringens forslag. Vi kommer med nogle ændringsforslag om at gå endnu videre ad vejen, men forkaster man vore ændringsforslag, så stemmer vi alligevel for regeringens forslag, så det ved ministeren altså, når han skal finde ud af, hvordan der skal stemmes ved anden behandling. Vi er indstillet på, at dette selvfølgelig ikke er det store skridt til Danmarks frelse, men det er et skridt i den rigtige retning.

Rahbæk Møller (SF):

I modsætning til fremskridtspartiet er SF tilhænger af, at visse midler er båndlagt til byudviklings- og regionplanlægningsformål, og vi kan derfor ikke tilslutte os dette forslag. Jeg skal tilføje, at det er specielt odøst, at midler, der hidtil er gået til amtskommunerne, for fremtiden skal gå i statskassen. Det, der er behov for, er at flytte byrden den anden vej: fra at lette den proportionale skat til at lægge mere vægt på den progressive skat.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Da min gruppes ordfører, fru Aase Olesen, ikke kan være til stede på grund af udvalgsarbejde, skal jeg på gruppens vegne blot meddele, at vi er tilhængere af forslaget og synes, at det er et rigtigt princip.

Nu forstår jeg, at SF er tilhænger af, at man bevarer fondene. Jeg må i den forbindelse have lov til at citere, hvad SFs tidligere gruppeformand og landsformand, hr. Aksel Larsen, sagde. Han syntes, at det var et fuldstændig forældet system, at staten og det offentlige stadig væk opererede med det gammel-dags-cigarkassesystem. Man puttede nogle penge i en cigarkasse og sagde, at de kun måtte bruges til det og det formål. Jeg syntes dengang, at hr. Aksel Larsen havde ret, og det synes jeg stadig væk.

[Bernhard Baunsgaard]

Der er i forbindelse med forslaget en del spørgsmål og problemer, vi godt vil have nøjere belyst, men det kan vi jo nå i udvalget.

Bollmann (CD):

Jeg skal blot bekræfte, at forslaget er et led i majforliget, og at vi selvfølgelig kan støtte forslaget.

Arne Bjerregaard (KrF):

Som den forrige ordfører sagde, er dette forslag jo et led i majforliget, og derfor går vi selvfølgelig ind for det. Jeg må dog sige, at hvis man helt skulle afskaffe fondene og mulighederne for at udnytte dem i de lokale områder, så er jeg, formedelst at jeg bor i Nordjylland, lidt betænkelig, da vi har de største beløb i dette område. På den anden side må vi nok sige, at det er uhensigtsmæssigt med fonde her og dér. På den baggrund er vi selvfølgelig positive over for forslaget, men at gå videre, som man fra fremskridtspartiets side vil, er vi ikke modne til for øjeblikket.

Flygaard (DR):

Retsforbundet er positivt indstillet over for den del af forslaget, der drejer sig om en afvikling af de kommunale fonde og en standsnings af tilvæksten til de amtskommunale fonde.

Med hensyn til, hvordan fordelingen af de midler, der er i fondene, skal finde sted, og hvorledes frigørelsesafgiften skal fordeles, har vi ikke taget stilling. Dér er vi mere åbne, og dér vil vi gerne følge arbejdet i udvalget og på et senere tidspunkt træffe afgørelsen.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Jeg vil gerne takke for den endnu bredere tilslutning til dette lovforslag. Der er ikke faldet nogen bemærkninger, som nødvendiggør en kommentar fra min side.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Enggaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Fradrag for udgifter til bistand i skattesager).
[Af Anders Poulsen (V) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 55. Fremsat 31/10 80).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Jeg betragter det foreliggende lovforslag som en fortsættelse af det beslutningsforslag, venstre fremsatte i forrige folketingssamling, om fradrag i den skattepligtige indkomst for udgifter til varetagelse af den enkelte borgers rettigheder og pligter over for det offentlige, som det hed.

Under førstebehandlingen af dette forslag gjorde jeg rede for mit synspunkt på spørgsmålet om fradragsret for udgifter til advokat- og revisorbistand i skattesager. Jeg henviste bl. a. til, at adgangen til offentlig retshjælp og til at få fri proces i nogen grad råder bod på det problem, venstres forslag tilsigtede at løse, og at der ikke ved de seneste ændringer i reglerne herom er sket en forhøjelse af indtægtsgrænser m.v., således at der derigennem er sket en vis yderligere nedbringelse af borgernes omkostninger, bl. a. i forbindelse med sager mod det offentlige.

Hvis man finder, at omkostningerne ved at føre skattesager fortsat er for høje og derfor bør søges nedbragt, bør det ske ved en yderligere forbedring af reglerne om offentlig retshjælp og fri proces og ikke ved at indrømme skattemæssige fradrag. For det første fordi sådanne regler komplicerer vores skattesystem, hvor det tværtimod er forenklinger, der er behov for, og for det andet fordi nye fradragsordninger, herunder en fradragsret som den, venstre har foreslået her, typisk vil give de største fordele til personer med høje indkomster. I den forbindelse vil jeg i øvrigt